

บทคัดย่อ

บริการสาธารณสุขที่จำเป็นสำหรับชาวไทยมุสลิม : ช่องว่างแห่งระบบบริการสาธารณสุขไทย

กิตติยา ไต้ะทอง

นิตยา ทนวงษ์ วงศ์เสงี่ยม

มนัส วงศ์เสงี่ยม

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ปี พ.ศ. 2560

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการ ปัญหาและอุปสรรคของชาวไทยมุสลิมเมื่อเข้ารับบริการสาธารณสุข รวมทั้งศึกษาความรู้ความเข้าใจ ปัญหาและอุปสรรคของผู้บริหารและผู้ให้บริการสาธารณสุข เพื่อหาแนวทางในการจัดบริการสาธารณสุขที่สอดคล้องกับวิถีอิสลาม และเสริมสร้างประเด็นที่เอื้อต่อการเข้ารับบริการสาธารณสุขของชาวไทยมุสลิม โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed methods research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ถูกคัดเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้รับบริการซึ่งเป็นชาวไทยมุสลิมหรือญาติ 52 คน 2) กลุ่มผู้ให้บริการซึ่งเป็นแพทย์หรือพยาบาล 47 คน และ 3) กลุ่มผู้บริหาร 11 คน ดำเนินการเก็บข้อมูล ณ โรงพยาบาลรัฐบาล จำนวน 8 แห่งซึ่งเป็นตัวแทนโรงพยาบาลส่วนภูมิภาคจากแต่ละภูมิภาค 6 แห่ง และเป็นตัวแทนโรงพยาบาลส่วนกลางในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร 2 แห่ง วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการศึกษา พบว่า ประเด็นหลักที่เป็นปัญหาในการเข้ารับบริการสาธารณสุขของชาวไทยมุสลิม คือ เรื่องอาหารฮาลาล สถานที่ละหมาด และสถานที่อาบน้ำละหมาด ผู้ให้บริการและผู้บริหารยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีมุสลิมที่คลาดเคลื่อนในเรื่องของอาหารฮาลาล และสถานที่อาบน้ำละหมาด ปัญหาและข้อจำกัดในการจัดบริการสาธารณสุขที่สอดคล้องตามวิถีอิสลาม ได้แก่ 1) ด้านองค์ความรู้ และความเข้าใจของผู้บริหารโรงพยาบาล 2) บริบทด้านพื้นที่ สภาพแวดล้อมของโรงพยาบาล และ 3) ด้านเศรษฐศาสตร์ความคุ้มทุน แนวทางในการจัดบริการสาธารณสุขตามวิถีอิสลาม ได้แก่ 1) บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่เป็นมุสลิมควรเข้ามามีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหาและให้ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงพยาบาล 2) ชุมชนมุสลิมหรือหน่วยงานองค์กรด้านศาสนาอิสลามในพื้นที่ควรให้คำแนะนำและประสานความร่วมมือกับโรงพยาบาลในการพัฒนาบริการสาธารณสุขตามวิถีอิสลาม

คำสำคัญ: ความต้องการที่จำเป็น บริการสาธารณสุข ชาวไทยมุสลิม วิถีอิสลาม